

החברותא

בס"ד ערב חג הפסח י"ד ניסן תשע"ט

החברותא בשאנן פנימי לחברים גליון מס 606

פנינים יקרים לחג הפסח

חודש ניסן מבואו ועד צאתו כולו אומר עבודת השי"ת בתיקון המעשים מתוך אהבת ה' כדרכיב ועבדת את העבודה בחדש הזה, כל מציאות החודש הוא מציאות של עבודת השי"ת. וזה לך האות בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלקים על ההר הזה שהוא קבלת עול תורה ומצוות. (מרכה חיים)

הביטו אליו ונהירו ופניהם אל יחפרו (תהלים לד) הכוונה על הכנת הנפש להארת החג שע"י שהאדם מכין את עצמו כראוי אזי בבא הארת החג יוכל לקבלם בלי בושה וכלימה. משא"כ בהעדר ההכנה הראויה הריהו מתמלא בושה וכלימה וד"ל. (אור המאיר)

כהכנה לקראת חג הפסח נצטוינו על העונה שהיא היוצא פועל מקריאת פרשת פרה בענין האזוב והתולעת לכל יתגאה כארז וייחשב כתולעת או יוכשר לכו ונפשו לקבלת אור הפסח. (מרכה חיים בהכנת רבי אלעזר הקליר)

כמה שבח והודיה יש לנו להודות להלל להשי"ת שציוה אותנו על העונה. כי אילו ציונו על הגאווה לא היינו מסוגלים לעמוד במצוה קשה כי כמה יש לנו להתגאות ומה טוב יש בנו שנוכל להתגאות בו, ועתה שציונו על הענווה אשרנו ומה טוב חלקנו כי באמת אין לנו אלא להיות שפלים בנפשנו וברוחנו. (הרה"ק מאצק זיע"א)

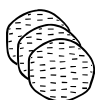
אשירה לה' כי גאה גאה (שירה) כי כל הגדלות שיש להנבירים הוא רק לכבודו יתברך. רשע לפני שבר גאון, והצדיק כדי שיכניע עצמו ע"י שיכיר יותר חסדיו יתב"ש, אבל הגאות של השי"ת היא לעצם הגאות כי גאה גאה בכל נקודה ונקודה אין ערך ודמיון והוא גאות כי גאה גאה... (שפת אמת)

הרא"ש בשו"ת כלל כד מקשה למה אין מברכים ברכה על ספור יציאת מצרים, ומתרץ שברכת אשר גאלנו שאומרים בסוף סדר מגיד כוללת הברכה על ספור יציאת מצרים, וקשה הלא צריך לברך על כל מצוה עובר לעשייתו וכאן נמצא שמברך אחר הסיפור שהוא אחר קיום המצוה, התירוץ דמצינו בגר שמברך על המכילה רק אחר מבילתו דעדיין לא נתקדש בקדושת ישראל. כך בליל הסדר קודם הארת קדושת ליל הסדר שעדיין חסרה השפעת קדושת הסדר כגר לפני שטובל, ודו"ק. (חתם סופר)

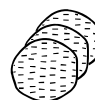
מצינו בפרעה שנתגאה וגבה לבו עד שאמר לי יאורי ואני עשיתני (יחזקאל כט) ומתוך גאותו נתעצם ברשעותו, מאידך גיסא מצינו במשה רבנו ע"ה שלגודל ענותנותו טען לפני הקב"ה מי אנכי כי אלך וכו' (שמות ג, יא) ולגודל ענותנותו בחר בו ה' לעבדו הנאמן והוא אשר עלה להר סיני וקיבל את התורה וכו'. פרעה ומשה משמשים אות ודוגמא דבר והיפוכו, פרעה מצד סימרא דטומאה, ומשה מסימרא דקדושה. פרעה מרוב גאותו ירד למצולות, ומשה מרוב ענותנותו עלה להר סיני... (מרכה חיים)

קדשנו במצותיך שמכח המצוה נעשה לנו קדושה יותר ויותר וזה ענין מצוה גוררת מצוה ושורש הקדושה מסירות נפש כי במסירות נפש של הצדיקים נעשה ובאה קדושת עשיית המצוה לנכון. הנה שכל יום מתרבה בהם הקדושה. (תפארת שלמה)

משועבדים היינו לפרעה במצרים (הגש"פ) יש להתבונן מה זה גודל הטובה שהיו בני ישראל צריכים להיות משועבדים לפרעה הלא יותר טוב שלא היו יורדים כלל, אך ידוע מכל הספה"ק שבני ישראל זוכים בעוה"ז מצד החסד והחנינה. כמו שאמרו חז"ל על דוד המלך ע"ה שהיה ראוי מצד המזל להוולד נפל. וזהו משועבדים היינו לפרעה לולא החסד. (תפארת שלמה)

פסח כשר וש"מ

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשק שיחת הרא"ש ז"ע"א פירשט ב' תשא תשל"ה האבא לזכרם ע"ה א.א.

מנת ששיגו את החכמה מאין תמצא, וכאשר
אנו כולנו נתחזק ביחד ונהיה אחוים ביחד
בודאי נצליח. יש לנו ממנו ללמוד, הרבש"ע שלח
לנו יצה"ר עקשן בכדי שנלמד ממנו, ואפילו אם
נופלים מיליארדי פעמים, כבר אמר שלמה
המלך "שבע יפול צדיק וקם". לכן אסור לנו
להתעייף, וצריך להתחיל עוד פעם ועוד פעם,
ובמקום לנסות לתרץ את עצמו למה נפלנו, או
שזה בכלל לא נפילה, בשביל שיהיה יותר קל
על הלב, עלינו לדעת שאנו תמיד במצב של
נפילה, ו"סומך ה' לכל הנופלים".

ולכן אפילו בזמן שיש שלווה אסור לנו להיות
בשקט, וכל הזמן עלינו לעבוד עם עצמנו שלא
נשכח ש"בהמות הייתי עמד". וכאשר לא נסיח
דעת מזה ונחיה במציאות של "בהמות הייתי
עמד", אזי נזכה להגיע לשלימות של ו"חטאתי
נגדי תמיד", שזהו בחינת משיח. ולכן דוד המלך
זכה להיות משיח. וכך נזכה אנו - כל אחד לפי
דרגתו - לבחינת משיח בן דוד, ונגאל במהרה
בימינו, ויהיה בנין בית המקדש, והעמלקים
יקבלו מפלה בלי שח"ו ישפך דם יהודי, כמו
שכתוב "למעני למעני אעשה", במהרה בימינו.

ומכיון שזוהי התכלית, כל אחד יכול להשיג
בחינה זו, ולא רק לדמות לעצמו. כי הדבר לא
נעשה רק בשביל אנשים גדולים, רק הגדול לפי
גדלו והקטן לפי קטנו. גם משה רבינו היה בסך
הכל בן אדם, אם לא היה בן אדם לא היתה לו
בחירה והוא לא היה משה רבינו. ותכלית
הבריאה היא שכל אחד לפום דרגא דיליה
וכפי הכח שהרבש"ע נתן לו, צריך להשיג את
ההישג של מציאות הוי"ב בדיוק באותה בחינה של
הגדולים שלנו - משה רבינו, רבי עקיבא, ורבי
שמעון בר יוחאי, והוא יכול להשיג את ההישג
הזה באמיתות, הוא לא צריך לרמות את עצמו,
כי הזכות שלהם תגן עלינו. אנו יכולים להיות מה
שאנו אבל הזכות שלהם עומדת לנו. והיות שהם
סללו שביל, כאשר אנו עובדים אנו הולכים
בשביל שהם סללו לנו, ואנו הולכים בזכותם
ובכוחם. ועלינו לדעת שגם כאשר איננו עובדים
הם איתנו, בבחינת "עמו אנכי בצרה". הם
סובלים את אותו סבל, ואת אותם כאבים שאנו
צריכים לסבול, ואם כן למה נגרום להם צער.
לכן אנו כולנו צריכים להתחזק ביחד, ולדעת
שלכל אחד יש את התפקיד שלו בעולם על

שיחת הרא"ש ז"ע"א ז' ניסן תשל"ה האבא לזכרם ע"ה א.א.

א

כמו שנאמר "כי עפר אתה ואל עפר תשוב"
ונפשי כעפר לכל תהיה", ואם כן מה הוא
שישאל? איך בכלל יש לו פה לשאול? למרות
זאת רצון הבורא הוא שבמצב בו נבראנו נמלא
את היעוד שעבורו ברא את העולם, ע"י שנגיע
למציאות שלו, ונחיה במציאות של "טמיר
ונעלם" כמו שהוא טמיר ונעלם.

בורא העולם הוא נעלם מכל, טמיר ונעלם שאין
בו כל תפיסה והשגה. וברא את העולם בכדי
שבני האדם ישיגו את מציאותו ויחיו עמו, ע"י
שיגיעו בעבודתם למצב שלו שהוא טמיר
ונעלם. ולמרות שאין לנו פה לשאול ולא לשון
לדבר, ואיך נוכל להשיג אותו? כי מי הוא האדם
שהוא יכול לשאול? הרי סוף כל האדם למות,

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשך מעמ' קודם

שבעבורו נתן בו הקב"ה את הנשמה, שיבחין שהחיות אינה ממנו בעצמו רק מתנה מחי החיים, ויכיר שבכל רגע חיו תלויים לו מנגד והוא בסכנה גדולה, כי בכל רגע יכול בעל הפיקדון ליטול את שלו. את המתנה הזו הוא נתן לנו רק בתנאי שנמלא את היעוד שהועיד לנו ונגיע לבחינת "מבשרי אחזה אלוקה", וכייר כי "לולי ה' עזרתה לי כמעט שכנה דומה נפשי". וכאשר האדם לא ייחס את החיות לעצמו, ויכיר שיש חי החיים המחיה אותו, אז יחיה עם הרבש"ע - זה לעומת זה. כמו משה רבינו, שהרבש"ע העיד בו "לא כן עבדי משה בכל ביתי נאמן הוא", והיה דבוק בשורשו ללא שום הפסק, בבחינת "פה אל פה אדבר בו".

וכל אדם יכול להגיע לבחינה זו. ואל יאמר משה רבינו היה אדם גדול ואיך אנו יכולים להשתוות אליו. כי כבר אמרו חז"ל (רמב"ם פ"ה מהלכות תשובה ה"א) שכל אחד יכול להיות צדיק כמשה. אמנם אינו יכול להיות 'משה' שכבר נאמר ולא קם עוד נביא בישראל כמשה. אבל כמשה הוא יכול להיות [סוף פרק ז' משמונה פרקים להרמב"ם]. כל אחד בדרגה שלו יכול להגיע לאותה בחינה שמשה רבינו היה בדרגה שלו.

זו היא התכלית של כל אדם בדרגה שלו, ומשעה שהוא מתחיל למלא את התפקיד שמוטל עליו להשלים במשך החיים שלו פה בעוה"ז, בכל נשימה ונשימה עליו להיות חדור בהכרה שהרבש"ע שלח אותו לעולם הזה בכדי שיחיה איתו כגמול עלי אמו כגמול עלי נפשי.

המשך יבוא אי"ה

ובזה עלינו להתבונן, האיך יהיה הדבר הזה? איך יכול להיות שבשר ודם, שרואים אותו, ומדברים איתו, ומבינים אחד את השני - למרות שלא תמיד ההבנה מושלמת, לפעמים יש גם מחלוקת, אבל מכל מקום יש שפה משותפת בין איש לרעהו - איך יכול להיות שאנו נגיע להיות במצב שזה כמו קודשא בריך הוא שהוא טמיר ונעלם. וכי יש אדם שיכול להשיג אותו? או שיכול להרגיש אותו? הרי כשמשנה רבינו ביקש "הראני נא את כבודך" השיב לו "כי לא יראני אדם וחי" "ופני לא יראו", ואם כן איך אנו יכולים להגיע אל התכלית שעבורה ברא הקב"ה את העולם?

אמנם תפקיד האדם בעולם הזה לעבוד על עצמו בכדי שיתחיל להבין מהי המציאות של קוב"ה, באופן שההשגה הזו תביא אותו לאמונה, והוא ישיג את שלימות האמונה בבחינת "כי לא יראני האדם וחי". ואיך בשר ודם יכול להגיע לאמונה כזו, מכיון שברגע שהוא מתחיל לעשות את התפקיד שלו הוא נהיה בעצמו טמיר ונעלם. את ההתחלה הוא מוכרח לעשות כי הרבש"ע רוצה תהלה מקרוצי גושי חומר, אולם ברגע שהוא רק מתחיל לעשות את התפקיד שלו הוא בעצמו נהיה טמיר ונעלם.

ב

והענין הוא, כי בשר האדם הוא גוש של חומר שאינו יכול עשות מאומה, כמו שאבן לא יכולה לעשות כלום, וכמו שמתים אינם יכולים לעשות מאומה, כך דבר גשמי ללא רוח חיים אינו יכול לעשות כלום. ועל כן הרבש"ע לקח מהמציאות שלו את החלק אלוקה ממעל והעניק לנו, "ויפח באפיו רוח חיים", ורוח החיים שנתן בנו מחלקו היא הפועלת ועושה הכל. התפקיד של האדם

המשך פנינים יקרים

עד שבאו תלמידיהם ואמרו הגיע זמן קריאת שמע של שחרית, יבואר על פי מה שכתוב אצל יעקב אבינו ע"ה כשראה את יוסף קרא קריאת שמע, מה שהמתין דוקא על אותו זמן לומר קריאת שמע? אך ידוע דרך הצדיקים שכל שמחתם רק להביא השמחה למעלה כמו שאמר דוד המלך השיבה לי ששון ישעך שהיה מחזיר בשמחת הישועה להשי"ת כביכול וזה היחוד של קריאת שמע באהבה ובשמחה עד שבאו תלמידיהם להראות שגם הם השיגו מעלה זו. (תפארת שלמה)

ברוך שומר הבטחתו לישראל שהקב"ה חשב את הקץ לעשות וכו', פירוש להיות בכל דבר גשמי ג"כ בחינת גאולה שלא להיות נטבע בגשמיות הדבר, וזה שהבטיח הקב"ה לאאע"ה כברית בין הבתרים שע"י הגלות יהיה לבני ישראל כח זה למצא בחינת הפנימיות בכל הסתר וזה שנקרא גלות לעורר התגלות הפנימיות שבתוך ההסתר. (שפת אמת)

ידוע תדע כי גר יהיה זרעך וכו' ואחרי כן יצאו ברכוש גדול (בין הבתרים) ענין זה יכול להתפרש על רכוש רוחני. ברם אותו צדיק אברהם ימען ועבדום ועינו אותם קיים בהם באופן הפשוט למדי, וא"כ יש לקיים וגם את הגוי אשר יעבדו דן אנכי בפשטות כך שיקיימו גם הרכוש הגדול הגשמי וגם את הרוחני. לפי"ז יובן לשון הכפול ידוע תדע גם לרכוש הרוחני וגם לרכוש הגשמי. (יגיה אור)

מרור זה שאנו אוכלים על שום שמררו המצרים את חיי אבותינו במצרים, וקשה תינח מצה ופסח כדי לזכור גאולת הקב"ה לישראל, אולם לשם מה יש לזכור את המרירות ע"י אכילת מרור ולהרגיש הצרות והמרירות. ואפשר לומר דהמרירות עצמה היתה סיבה לגאולה בדומה לפסח ולמצה שכן ע"י המרירות מקושי השעבוד הקדימו ישראל את גאולתם, דהרי בגזירת השעבוד היו צריכים להיות בגלות ארבע מאות שנה ומחמת קושי השעבוד הקדימו גאולתם בדרך שנה. (יגיה אור)

בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים וכו'. ונראה כי ע"י אמונה שיש יציאת מצרים לכל דור ודור נתגלה זה הדבר. מהר"ל כתב כי בכלל היו כל אחד מישראל ביציאת מצרים. רק חייב לראות כאילו יצא בפרט ע"ש. וי"ל ג"כ כנ"ל שע"י אמונה נכנס לתוך הכלל. ומתוך הכלל נמשך חיים לכל איש ישראל, ורק ע"י אמונה באין לזה. (שפת אמת)

חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים (ברכות) אני שואב חיזוק מזה שהנני מתבונן במצבי של קודם יציאת מצרים ומתן תורה למצבי היום לאחר יציאת מצרים ומתן תורה ואין אני צריך חיזוק גדול מזה. (רבי יחזקאל ליינשטיין זצ"ל)

עשר המכות שהביא הקב"ה על המצריים במצרים הם המה עשרה מסכתות של אמונה. עשר המסכתות התחלקו בסימנים שרבי יהודה היה נותן דצ"ך עד"ש באח"ב. דצ"ך למד בזאת תדע כי אני ה', בעד"ש נוסף למען תדע כי אני ה' בקרב הארץ. ובסדר השלישי באח"ב יצאה ההכרזה כי אין כמוני בכל הארץ. במסכתות אלו שבר גאווה פרעה ומאידך פרסם אלקותו בעולם. (ע"פ אברבנאל)

ליל שמורים הוא לה' להוציאם מארץ מצרים הוא הלילה הזה לה' שמורים לכל בני ישראל לדורותם (שמות יב, מב) הכוונה בזה הקב"ה מצפה לזה הלילה וכו' ולישראל הוא ליל שמורים ולדורותם שמצפים לזה הלילה לחוג חג הפסח בכל שנה וזהו שימורים מלשון המתנה כמו ואביו שמר את הדבר. וכמו ששמר כל ימי גלותם ממצרים כך הוא משמר לעתיד כמאמר יחכה ה' לחנכם. (רשב"ם וספורנו)

י"ל ע"י מערכת החברותא רח' עדני 3 ירושלים

02 - 5829688 ☎ פקס: 02 - 5325477

מייל: av5829688@gmail.com ת.ד. 5080 ירושלים 9105

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

